

ÇEMBERLAYN'IN istifası Bekleniyor

Avam Kamarası hükûmetin isteği üzerine 20 Mayısta toplanacak İşçi mebuslar Çemberlayn kabinesinde vazife almıyor

Holanda Tehlikede

Eğer Almanya, Belçikanın bitaraf kalmasını temin ettikten sonra, Holandaya taarruz ederse, müttefiklerin bu memleketi yardımı son derece güçleşecektir

Yazan: ABİDİN DAVER

Holandadan heyecanlı haberler geliyor. Bir can kurtaran simidi gibi, bitarafa sınıksı yapılmış olan bu millet, her an, bir Alman taarruzu bekliyor ve ona göre ihtiyat ve müdafaa tedbirleri alıyor. Danimarka ile Norveçin âkibetine uğramamak için, götüne dört açmakta baktı ama, bütün bu müdafaa tedbirleri, bakılmı, onu, bir Alman taarruzundan kurtarabilecek midir?

Almanya, Holandaya taarruz etmeye karar veriyse, bu memleketin müdafaa terfâtını, mümkün mertebe süratle kurtarmak için, bilmukabele her türlü tedbirleri alacaktır. Fakat, acaba, Almanya, Holandaya da taarruz edecek midir? Holanda'nın istilâsı Nazilere ne gibi menfaatler temin edebilir? Biz, garp cephesinde, Almanya için en muvaffakiyetli ve faydalı hareketin Holandanın istilâsı olduğunu fikrinde bulunduk. Bu mülahazamızın muhtelif saik ve müeyyideleri vardır:

1 — Holanda askerlik bakımından zayıf bir memleket.

2 — Holanda kıyıları, cenubu şarki İngilterenin tam karşısındadır. Lâ Hey'den Londra havadan yalnız 300 kilometre mesafededir.

3 — Belçikayı ıhtıl edip harbe müdahale ettirmek ve bu suretle müttefiklerin Holandaya yardımlarını asgari hadde indirmek mümkündür.

4 — Holandayı münferiden mağlûp edip tamamen istilâ ettikten ve sahillerini tuttuktan sonra, Belçikaya karşı da iki cepheden bir yıldırım harbi yapmak kabildir.

5 — Holanda gibi zengin bir memleketin bütün iktisadi kaynaklarını, her türlü ham madde ve petrol stoklarını ele geçirmek imkânı vardır.

Danimarka ve Norveçin istilâsı, bütün kış hazırlanmış olan Almanyanın 1940 harp planını tatbik için, yapılmış ilk hamledir. Bu hamle ile elde edilmek istenen muhtelif gayelerden biri olarak Almanyanın ve Alman ordusunun sağ cenahı emniyete alınmıştır. Asıl bundan sonra, planının ikinci hamlesi yapılacaktır. Bu hamle, başka yerlerden de yapılabilirse de, akla en uygun geleni, Holandanın istilâsıdır. Böylece İngiltereye yaklaşmak için ikinci ve daha kuvvetli bir adım atılmış olur. Hitlerin, bütün kuvvetleriyle İngiltereyi vurnak istemesi pek tabiidir.

(Arkası 3 üncü sayfada)

ABİDİN DAVER

Çörçil, Halifaks ve Loyd Corc Başvekâlete namzet gösteriliyor

ÇEMBERLAYN DÜN İŞÇİ PARTİSİ LİDERİ İLE GÖRÜŞTÜ

Buhran devam ediyor

İstifası muhtemel görülen Çemberlayn kabinesi.

LONDRA, 9 (Hususi) — Avam Kamarası bugün toplanmış ve celsenin 21 mayısa tâlikine dair olan hükûmet tahririni, kısaca bir müzakereden sonra kabul etmiştir.

Çemberlaynın bu müddet içinde takip edeceği hattı hareket hakkında karar vereceği söylenmektedir. Salâhiyetler mahafil, dün akşam alınan neticeden (Arkası 3 üncü sayfada)

Norveç'in Mukavemeti

Almanlar Şimali Norveç'te kuvvetli bir mukabele görüyor

Isveç karasularına mayn döktü

AMSTERDAM, 9 (A.A.) — Norveçin şimal mıntakasında Alman taarruzu, bir taraftan büyük arazi güçlüklerinden ve diğer taraftan da bu mıntakada tahassüt etmiş Norveç kitalarının mukavemetinden dolayı, tamamiyle durmamış ise bile çok saktekar edilmiş bulunmaktadır. Almanlar, hâlen Mösiden'in cenubunda dur-

mışlardır. İvi menbalardan bildirildiğine göre, müttefiklerin vardımı çok müessirdir ve bu hal Norveç kitalarının mukavemetini kuvvetlendirmektedir.

Tromsø radyosuna göre, Norveçliler, Trondelag'da Alman hücumlarına mukavemet etmektedir. Şimaldeki Norveç ordusu (Arkası 3 üncü sayfada)

BİRKAÇ GÜN SONRA..

AFRODİT GİBİ EDEBİ, ARSEN LÜPEN KADAR MERAKLI

AŞK - CİNAYET - İHTİRAS Romanı

Pervin ile Ayten

Yazan: SIS

Holanda Hududunda tahşit edilen Alman kuvvetleri takviye edildi

GERGİNLİK DAHA FAZLA ARTTI

Holanda hükûmeti kısmî seferberlik ilân etti, yıldırım harbine karşı tedbirler alındı

Çekyada Alman Harekâtı

25 milyon İngiliz silâh altına alınıyor

İngilizler 6 Alman iase gemisi batırdı

Alman hududu, 9 (A.A.) — Havas Aiansından: Alman kıtaatının Bohemya ve Moravyada Slovak hududu istikametinde bir takım (Arkası 3 üncü sayfada)

İngiliz Büyük Elçisi Sofyadan geldi

Dün akşamki ekspresle Ankaraya gitti

Bir müddet evvel Sofyaya gitmiş olan İngilterenin Ankara büyük elçisi Sir Hugessen dün sabahki ekspresle şehrimize dönmüştür. Büyük elçi istasyonda kendisiyle görüşen gazetecilere Sofyadan çok iyi intibalarla ayrıldığını, Sofyadaki ikametini esnasında kral, başvekil ve hariciye nazırı tarafından kabul edildiğini söylemiştir.

Büyük elçi dün akşamki ekspresle Ankaraya hareket etmiş ve garda İngiliz ve Fransız konsoloslukları erkânı ve diğer bazı zevat tarafından uğurlanmıştır.

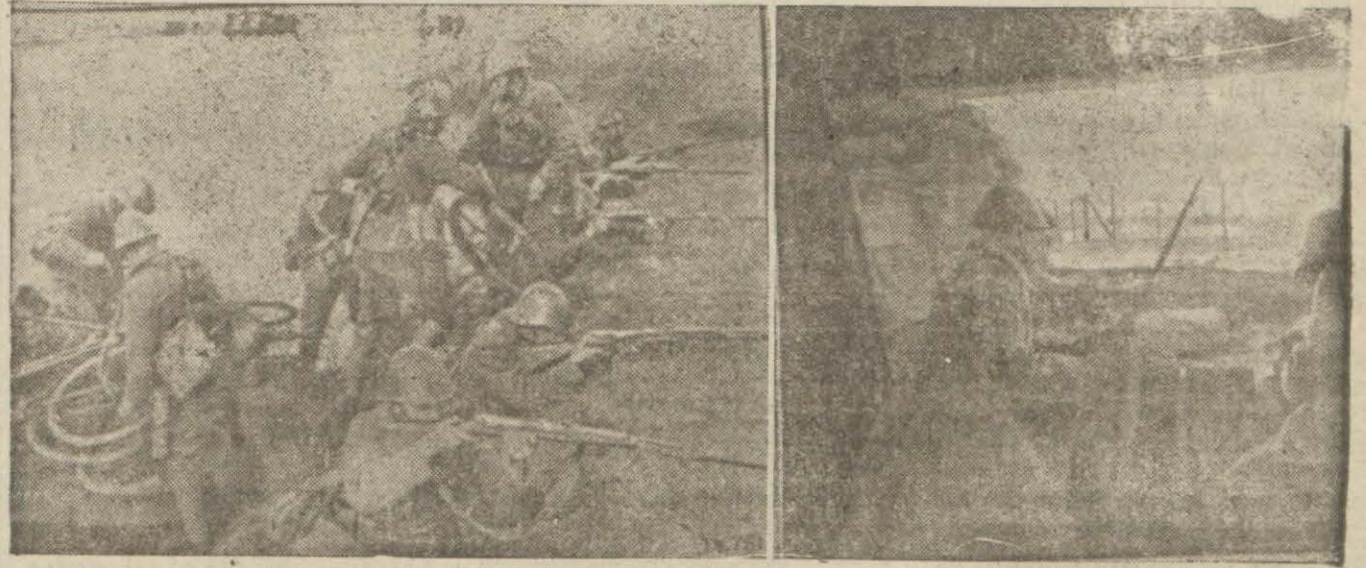
Büyük bir hırsız şebekesi tutuldu

Dört sabıkalı birçok dükkân soymuşlar

Yakalanan şebekenin elebaşları

Zabita dört kişilik bir hırsız şebekesini yakalamaya muvaffak olmuştur. Hâdisi şudur: (Arkası 3 üncü sayfada)

HOLANDA MÜDAFAA HAZIRLIKLARINDAN İKİ İNTİBA...

HOLANDA'DA BİR ALMAN CASUS ŞEBEKESİ YAKALANDI

Askerî hazırlıklar mühim ve geniş bir halde devam ediyor

PARİS, 9 (Hususi) — Holanda hududunda tahşit edilen Alman kuvvetlerinin takviye edildiği bildirilmektedir. Takviye kuvvetleri bilhassa motorize fir-

kalara iltihak etmektedir. Amsterdamdan bildirildiğine göre, gerginlik daha fazla artmış ve Holanda kısmî seferberlik yapılmıştır. (Arkası 3 üncü sayfada)

M. Musolini sulhü imkânsız görüyor

Ruzveltin teklifi reddedildi

Sulh müzakerelerinin temini için lâzım olan esaslar mevcut değil

ROMA, 9 (A.A.) — İmparatorluğun tesisi vildönümü münasebetiyle kendisini alkışlamaya gelen halka Musolini Venedik saray balkonundan şu sözleri söylemiştir:

"9 mayıs, en parlak zaferin yıldönümüdür. Yalnız hâdiselerin ihlâl edileceği sülkütuma alışmaktasınız."

Nevyork, 9 (A.A.) — Nevvork (Arkası 3 üncü sayfada)

MUSOLINI

Balkanlarda ki Vaziyet Yugoslavya ve Romanyada henüz endişe devam ediyor

Fakat herhangi bir taarruz ihtimali zayıfladı

BÜKREŞ, 9 (İKDAM Muhabiri telefonla bildiriyor) — Son hâdiseler ve yabancimatbuat neşriyatının tevhit ettiği endişe üzerine hükûmetin aldığı müdafaa tedbirleri devam etmektedir. Fakat ilk buhranlı günler geçmiş gibidir. Efkârı umumiye, bilhassa Holandanın taarruza uğraması ihtimalinden ısrarla bahsedilmesi üzerine nisbi bir sükunet bulmuştur. Bununla beraber ani

bir tecavüz korkusu henüz devam ediyor. Birkaç gün evvel Alman ajansının verdiği yalan yanlış haberlerin tesiri halkı heyecanlandırmıştır.

YUGOSLAVYADA

BELGRAD, 9 (İKDAM Muhabirinden) — İtalya ve Almanya Yugoslavyaya gazeteler ve radyolar vasıtasıyla verilen teminat, umumi efkârda sükunet

netin hafiflemesine sebep olmuştur, fakat cenubu şarki Avrupa ile Balkanlara ait bir taraftan İngiltere ve Fransanın, diğer taraftan Almanyanın Akdenizde, Slovakya'da, hudutlarının bu kısmında yaptıkları beyan edilen bazı hazırlıklar endişeleri tamamen izale edememiştir. Hırvatların ve Sırların, umumiyet itibarile Yugoslavya câmiasının (Arkası 3 üncü sayfada)

BÜYÜK TARİHİ ROMAN: 7

ŞEKERPARE SULTAN

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Veziriâzam Hafız paşa, namuslu dirayetli devlet ve millete sadık bir bende idi

Dördüncü Murad, kardeşi Sultan İbrahim'e nazaran kıyas edilmeyecek derecede kuvvetliydi.

Bakınız, Naime tarihi Dördüncü Muradın kuvvetini nasıl kaydediyor:

... Musa paşadan menkuldür ki haremî hümayunda Silâhtarlık hizmetinde iken nice defa: - Gel silâhtar, deyip sağ elleriyle kuşağından kaldırıp - Silâhtar dahi bir cesim ve azim pehlivanı yığıt iken - bir eliyle başında tutup has odayı devrederlerdi. Nasıl kaldırır ise öyle indirip kollarına fütür gelmezdi. Ok, harbe, cird ile bir kaç kalkanı delmek ve bir darbe seyyit merkebi ikiye bölmek, iki yüz kıyyelik güz kıldırıp sallamak gibi zoraver hünerleri maktûru beşerden ziyadedir. Es-ki saraydan attığı cird Sultan Bayezit veli camii minaresi dibine, Halep kalesinden attıkları da hendeki geçip Sarachane üzerine düştü. Her ikisine de nişan dikilip tarih yazıldı.

Okuyucularımıza, Şekerpare Sultan romanının başlangıcında, Sultan İbrahimden evvel padişahlık etmiş olan kardeşi Dördüncü Muradın hayatından ve bu hayat içinde bilhassa, Mah Peyker (Kösem) Sultanın oynadığı rollerden, birer parça bahsetmeye geçersen, tarihi romanı okuyanlara vuzuh vermemiş olurum.

Bu sebeple, Dördüncü Muradın halinden, Mah Peyker Sultanın o devirde oynadığı entrikalardan bahsetmeyi münasip buluyorum.

Bilhassa, Kösem Sultanın Sultan İbrahim devrinde oynadığı oyun, eski devrin ruhunda bıraktığı saltanat hırslarının bekayasıdır.

Sultan Dördüncü Murad, validesi Mah Peyker Sultanın elinde tam dokuz sene oyuncak oldu.

Kösem Sultan, oğlu Muradı on bir yaşında tahta çıkardıktan sonra, hükümeti Yeniçeri zorbalarıyla baş başa verip idare etti. Anadolu'da, İstanbul'da isyanlar devam edip duruyordu.

Yeniçeriler, Sipahiler ardı, ardına sarayı hümayunu basıyorlar... Bir çok metalibatta bulunuyorlardı.

Zorbalar, talep ettikleri vezirlerin kellelerini genç padişahın huzurunda kesiyorlar... Ve sırası gelince de:

— Biz, böyle padişah istemeyiz.

Diye de tehdidâmiz mirıldanıyorlardı. Dördüncü Murad, sabrediyor, kudret ve kuvveti eline almayı çalışıyordu.

Fakat; Dördüncü Muradı, en ziyade oynatan validesi Kösem Sultanıdır. Kösem Sultan oğlu -nun eline saltanat kuvvetini vermek istemiyordu. Onu bir kukla gibi oynatarak, ağalarla ve tevabül kıldığı bir takım vezirlerle ürktürerek, tehdit ederek idareî umur eyliyordu.

Dördüncü Murad, gün geçtikçe buyuyor... Kendisine tek tük etraf yapıyor, gizlice ve kimseye sezdirmeden adam topluyor.

Kösem Sultan o derece haris Kösem Sultan o derece haris saltanat idi ki, eğer Dördüncü Muradın kendisini hazırladığını bilmiş olsaydı muhakkak onu Ye-

niçeriler vasıtasıyla derhal tahttan indirir... Ve belki de katlet-tirir... Diğer oğlu, sarhoş İbra-himi tahta çıkartırdı.

Hattâ, Kösem Sultan bir kaç defa Yeniçerileri ayaklandırarak Dördüncü Muradı, tehdit etti - misti. Kösem'in en son tehdidi şöyle olmuştur:

Hafız paşa, veziriâzam idi. Namuslu, devlet ve millete sadık bir bende idi. Mah Peyker, Hafız paşayı çekemiyordu.

Cünkü, Hafız paşa, daima padişahın kudret ve kuvvetine ta - raftı idi. Kaymakamı sadaret - te Recep paşa idi.

Recep paşa da, Kösem Sultanın adamı idi. Kösem, Recep paşanın veziriâzam olmasını istiyordu.

Genç padişah, Recep paşaya düsmandı. Fakat, bu düsman - lığını belli etmiyordu. Hafız pa - şayı mevkide tutuyordu.

Kösem Sultanla Recep paşanın elinde zorbalık mevcuttu. Bu zorbaların isimleri şunlardı:

Saka Mehmet, Cin Ali, Mah - mut ağa oğlu. Salih efendi, Emir Halife, Osman, Bıçakçıoğlu, Ka - lem bey, Nazlı Muslu, Rum Ah - met jili...

Bu saydığım zorbalara... Yeni - ceri kumandanları idi. Kösem Sultan, Hafız paşayı sadarat mevkîinden atıp, Recep paşayı mevkîe getirmek için zorbaları harekete geçirdi. Oğlunu tehdit edecekti.

Fakat, her vakit olduğu gibi bir vesile lâzımdı. Padişaha gar - şı koymak için bir bahane ortaya atmak icabediyordu.

Bağdadın fethine memur edil - miş bir Hüseyin paşa vardı. Bu, Hüseyin paşa, gaddar bir adamdı. harp ve darp nedir bilmezdi.

Hattâ, ordusuyla Bağdad'a gi - derken yolunu bile şaşmıştı. Nihayet, Bağdadı muhasara etti - ği halde bir şey yapamıyordu. Bozu - lu geri dönmüştü. Muvaffakı - yetsizliğini sebeplerini başkala - rına atfederek bir çok paşalar - ı dam eyledi.

Hüseyin paşanın adamları, Ana - doluda ahalîye döğerek, zincire vurarak, hapis ve işkence ederek çizme, tavuk, arpa pahası diye türlü türlü veriler alarak etra - fına dehşet vermişti.

Bütün bu fenalıkları vücade ge - tiren Hüseyin paşa idi. Veziriâ - zam ve serdar olan Hüseyin paşa, Yeniçeri ve Sipahileri hoş kulla - mak için Anadolu'ya yağmaya müsaade etmişti. Bu öyle bir yağma idi ki, nizami ve resmi idi.

(Arkası var)

İstanbul lisesi Spor bayramı

İstanbul Erkek lisesi spor gü - nü yarın Fenerbahçe stadında ya - pılacaktır.

Müسابakaların programı şu - dur:

Saat 15 te geçit resmi, 15,30 da Atletizm şampiyonası, 100 - 500 - yüksek, cirit, 110, uzun, 1500, sı - rık, 400, disk, gülle, balkan bay - rak: 600X400, 200X100, saat 17 de lise ve orta kısım futbol maçı, 16 da Mükâfat tevzii.

ŞEHİR HABERLERİ

Konservatuar yarın bir koro konseri veriyor

Koro heyetine İ. Balkır refakat edecek

Yarınki cumartesi günü saat 21 de Fransız Tiyatrosunda or - kestra refakatiyle bir koro kon - serisi verilecektir.

Sef Muhiddin Sadak'ın sene - lendenberi sarfettiği gayretle yü - cude gelen koro heyetinin kon - servatuar orkestrasının refaka - tiyle verdiği konserler İstanbul konservatuarının en muvaffak konserleri arasındadır. Halkmız - ın ve musiki severlerimizin her sene büyük rağbet gösterdiği koro konserlerinin bu seneki hu - susiyeti de Almanyada tahsilini bitiren gelmiş olan İhsan Balkır' - ın solist olarak bu konsere isti - rak etmesidir. İhsan Balkır da müstakbel Türk operasının yil - dızdır. Solistler arasında Lâmia Anday da vardır. Lâmia kon - servatuarımızın çok değerli se - sidir. Program zengindir. Şubert den. Glükten, Hayd'den ve Be - hoven'den parçalar çalınıp söyle - necektir.

— Türkiye ile İtalya ara - sındaki ticari temaslarda son zamanlarda bazı engeller orta - ya çıkmıştı. Bunların izalesi için Romada hükümet ve ti - cari mahafil erkânile görüş - tüm. Bazı teklifler yapıldı. Bunları vekâlete arzedece - ğim. Bundan sonra lâzım gelen tedbirler kararlaştırılacaktır. İtalyanlar ticari münasebatın inkişafını arzu ediyorlar. Mi - lînoda bazı fabrikatörler ile görüş - tük. Onlar da teklifler - de bulundular. Milâno sergi - sinde zeytinyağlarımız, halı - larımız ve çinilerimiz çok rağ - bet görmüştür.

Faruk dün akşam Ankara'ya gitmiştir.

19 Mayıs

Bugünde fener stadın - da provalar yapılacak

19 mayıs gençlik ve spor bay - ramı için bugün Fenerbahçe sta - dyonunda 5000 kız ve erkek, liseli talebenin iştirakiyle büyük bir prova yapılacaktır.

Carşamba günü de orta okul talebeleri Seref stadında topla - narak ikinci provalarını yapacaklar - dır.

Diğer taraftan bu yıl Taksim stadyomunda beden hareketleri yapılmasından vaz geçilmisti. Buna sebep; kışların yıkılması dolayısıyla sahanın tozlu olması - dır.

Evvelce Taksim stadyomuna ayrılmı - olan 5000 talebe de Şe - ref stadındaki şenliklere ilthak edecektir.

Bir kız patatesten zehirlendi

Yesildirekte Süruri mahallesin - de Rizeli 15 yaşlarında Fazilet a - dında bir kız vedığı patates ye - meğinden zehirlenme alâmi gös - termiş ve Haseki hastahanesine kaldırılarak tahkikata başlan - mıştır.

Küçük haberler

★ Altın fiyatlarının gittikçe yük - selmesi üzerine alâkadarlar vaz - yeti tetkike lüzum görmüşlerdir. Merkez Bankası bu yolda tet - kükler yapmaktadır.

★ Mükaid, dul ve yetimlerin bi - rinci 6 aylık maaş yoklamaları - na dün sabahdan itibaren Mal - müdürlüklerinde başlanılmıştır. Yoklamalar ayın 25 ine kadar de - vâm edecektir.

★ Polonya konsolosu dün vilâ - yete gelerek Vali ve Belediye re - isî Lutfi Kırdarı ziyaret etmiş - tir.

Bir zehir satıcısı daha yakalandı

Balatta sabıkalı eroin satıcı - larından Caferin Faik adında bir adamı vasıtasıyla eroin sattır - dığı haber alınmış ve Faik suç üs - tünde yakalanarak Adliye'ye ve - rilmıştır.

recek olsam, her şeyi, aşkı, gülümün duygularımı, kalbimin hissiyatını, dedim ya her şeyi i - tiraf etmiş olacaktım. Halbuki bu imkânsızdı bir cevap veremez - dim; cevap vermemem lâzımdı. Sadece boynumu bükütm.

— Hiç... Dedim.

Fakat bu hiç o kadar münase - betsizdi, bu hiç, bu zavallı: hiç o kadar yerinde değildi ki, ilâ - ve ettim ve ilâve ederken dudak - larımın titrediğini gördüm ve her zaman ki gibi hissiyatımı, gizli aşkıma sezdim, gözlerini önüne eğ - din ve bir daha yüzüme uzun müddet bakmadım. Ben:

— Hiç, hiç bir yerde değilim, yani işlerimle meşgulüm, yalnız geceleri vakit bulup gezebili - yorum; diye ilâve etmişim.

Derin bir sessizlik oldu. Ben galiba sigaramı içiyordum ve sen bütün hasmetinle, bütün ka - dınlığınla, güzelliğinle, sene - lendenberi kalbi heyecanlandıran güzelliğe karışmış duruyordun.

Böyle ne kadar zaman durduk bilmiyorum.

Sen söyleyecek bir söz, ben mevzuu değiştirecek bir kelime

İtalyanlarla yapılan ticarî temaslarda

Mümessilimiz ba - zı tekliflerle Ro - man'da döndü

İtalyada muhtelif ticari te - maslar yapan Ticaret Vekâ - leti standardizasyon umum müdürü Faruk dün şehrimize dönmüştür. Faruk bir muhar - ririmize tüccarlar hakkında demıştır ki:

— Türkiye ile İtalya ara - sındaki ticari temaslarda son zamanlarda bazı engeller orta - ya çıkmıştı. Bunların izalesi için Romada hükümet ve ti - cari mahafil erkânile görüş - tüm. Bazı teklifler yapıldı. Bunları vekâlete arzedece - ğim. Bundan sonra lâzım gelen tedbirler kararlaştırılacaktır. İtalyanlar ticari münasebatın inkişafını arzu ediyorlar. Mi - lînoda bazı fabrikatörler ile görüş - tük. Onlar da teklifler - de bulundular. Milâno sergi - sinde zeytinyağlarımız, halı - larımız ve çinilerimiz çok rağ - bet görmüştür.

Faruk dün akşam Ankara'ya gitmiştir.

19 Mayıs

Bugünde fener stadın - da provalar yapılacak

19 mayıs gençlik ve spor bay - ramı için bugün Fenerbahçe sta - dyonunda 5000 kız ve erkek, liseli talebenin iştirakiyle büyük bir prova yapılacaktır.

Carşamba günü de orta okul talebeleri Seref stadında topla - narak ikinci provalarını yapacaklar - dır.

Diğer taraftan bu yıl Taksim stadyomunda beden hareketleri yapılmasından vaz geçilmisti. Buna sebep; kışların yıkılması dolayısıyla sahanın tozlu olması - dır.

Evvelce Taksim stadyomuna ayrılmı - olan 5000 talebe de Şe - ref stadındaki şenliklere ilthak edecektir.

Bir kız patatesten zehirlendi

Yesildirekte Süruri mahallesin - de Rizeli 15 yaşlarında Fazilet a - dında bir kız vedığı patates ye - meğinden zehirlenme alâmi gös - termiş ve Haseki hastahanesine kaldırılarak tahkikata başlan - mıştır.

Küçük haberler

★ Altın fiyatlarının gittikçe yük - selmesi üzerine alâkadarlar vaz - yeti tetkike lüzum görmüşlerdir. Merkez Bankası bu yolda tet - kükler yapmaktadır.

★ Mükaid, dul ve yetimlerin bi - rinci 6 aylık maaş yoklamaları - na dün sabahdan itibaren Mal - müdürlüklerinde başlanılmıştır. Yoklamalar ayın 25 ine kadar de - vâm edecektir.

★ Polonya konsolosu dün vilâ - yete gelerek Vali ve Belediye re - isî Lutfi Kırdarı ziyaret etmiş - tir.

Belediye üç büyük fırın açıyor

Bu fırınlar ekmek ihtiyacı - nın 3 de birini karşılayacak

Şehrimiz fırınlarının islah edi - lerek en sıhhi ve mükâmil bir şekle sokulmaları için faaliyette çalışan Belediye Reisliği Beyoğ - lu, Kadıköy ve İstanbul semtle - rinde 3 büyük «nâzim fırın» aç - mayı kararlaştırmıştır.

Bu sıhhi ve modern «nâzim fır - ın» ların her gün çıkaracakları ekmek miktarı: muntakaları ek - mek ihtiyacının üçte birine te - kabül edecektir. İhtiyacın üçte ikisi de esnaf fırınları tarafın - dan temin olunacaktır.

Diğer taraftan ekmekçiler cem - miyeti tarafından şehrimizin muhtelif semtlerinde 60 fırının kiralari verilerek kapatıldığı ha - kında bir gazetenin yaptığı nes - rivatın düni yapılan tahkikatla da doğru olmadığı kat'iyetle tes - bit edilmiştir.

MAARİF

Köylü kızlar demircilik marangozluk öğrenecek

Maarif Vekâleti genç köylü kızlarımıza nakış, diğiz ve biç - ki gibi demircilik, marangozluk da öğretmeyi fâdâlı görmüştür. Bunun için seyyar kurslar ter - tip olupun köylere gönderilecektir. Bu suretle kızlar evlerine ait kendi ve mübrem ihtiyaçları - nı temin edebilecek kadar demir - cilik, marangozluk öğrenmiş ola - caktırlar.

İKTİSAT

Kahve buhranı yok

Piyasada kahve buhranı bulun - duğu hakkında dünkü gazetelerin bazıları tarafından verilen ha - berlerin doğru olmadığı anlaşılmıştır. Salâhiyetlerini verdik - leri malûmatla göre, İstanbulda tesrinievele kadar ihtiyacı bol, bol karşılayacak kadar kahve var - dır. Bu haberlerin gümrikte bu - lunan bir parti mah daha sür' - atle çıkarabilmek için bazı tüc - carlar tarafından ortaya atıldığı anlaşılmaktadır.

Ka ay fiyatları neden yükseldi?

Kalay fiyatlarının 300 den 380 kuruşa çıkması üzerine alâkadar - lar tetkiklere başlamışlardır. İlk tetkikler bu fiyat yükselişinin İngiltereye ismarlanan 100 ton kalayın İngilizler tarafından gön - derilmesinden vaz geçilmesi hasıl olduğunu göstermiştir. Bunun ü - zerine dün Ticaret Müdürü tüccarlarla temas etmiştir.

100 ton kalayın getirilmesi için İngiltere nezdinde teşebbüs - ler yapılacaktır. Dün kalay fa - rikalarına bir telgraf çekilmiş - tir.

İsviçre ile ticaret anlaşması

İsviçre ile devam eden ticaret görüşmeleri bitmiş yeni bir an - laşma yapılmıştır. Yeni anla - şmada bilhassa hususî takas iş - lerine ehemmiyet verilmiştir. İs - viçreden orap ipliği getirilmesi temin olunmuştur. İsviçreli mu - rahhaslar Ankara'ya gitmişler - dir.

NOTLAR

GAZETE SAT - MAK SİRRI

Yeni çıkan bir gazetenin çık - ması ile hemen bütün Babı - lînin boğaz boğaza gelmesi bir oldu. Nanemollaya:

— Üstat neden acaba bu böyle oldu? Menfi bir ruh hâ - leti ile tezat mı vukua geldi. Babıâlideki kan bir «Cismi hâ - riciyi» hazm ve kabul edeme - mek vaziyetine mi düştü?.. Ne oldu?..

Diye sordum. Güldü ve şu cevabı verdi:

— Buna gazete satmak sırrı veya san'atı. Derler. Bahis mevzuu olan zat elhak bir bar - dak suda fırtına koparmanın ustasıdır..

LÂKİRDİSİNDAN

GEÇİNİYORUZ

Kâğıthane islah edilecek, Kâğıthane en mükemmel gez - me ve eğlenme yeri olacak. Burjar hep her gün gazeteler - de okuduğumuz havadisler - dir. Fakat, ne Kâğıthanede yapılmış bir şey vardır, ne de yapılacak gösteren herhan - gi bir emmare.

Nanemolla ile bu mevzuu konuşuyorduk da:

— Ne sen sor, ne ben söy - liyeyim..

A. ŞEKİP

GÜNÜZ TENKİTLERİ

Köy Enstitüleri Münasebetile Parmak basanlara mükâfat verilmemeli

Annemin babası ferik Selâmi Paşa bundan elli beş altmış se - ne kadar evvel nesrettiği med - rese tahsilini tenkit yolu bir e - serin müellifidir. Bu eser mu - terem dostum Kemal Sahihin küt - üphanesinde mevcuttur. Med - rese sisteminin faydasızlığını in - ceden inceye ispat eden, o de - vire göre maarife yeni bir metot gösteren büyük babam, «Sâyei Maarif vâyei Hazreti Padişahı» de ancak yüzde beş kişinin oku - ma yazma bildiğini de yazmak - tadır.

Daha on beş sene evveli mem - lekette okur yazarların nisbeti yüzde onu bulmamıştı.

Cumhuriyet maarifi - sayın Bay Ebüzziyade Velidin iddiası hil - lâfına - en dar bütçe ile çalışan ve her fırsatta tenkide uğrayan, sık sık şikâyet edilen Cumhur - iyet maarifi, yüksek bir ideal ile memleket halkının yüzde yüzü - nü okutacağını diyerek işe baş - ladı ve bu sayededir ki, on beş sene içinde okuyanların nisbeti - ni yüzde otuza çıkardı dört bin köyde de mektep açarak yüzde on köyü ümmilikten kurtardı.

Türkiye Cumhuriyeti maari - fi yalnız bu icraat ile öğünbilir, çünkü cihan maarif tarihlerinde bu kadar kısa bir zamanda okur yazarların nisbetini bu dereceye çıkarmış bir millet yoktur.

Hasan Ali Yücelin tesis ede - ceği köy enstitüleri hiç şüphe yok ki, beş sene zarfında okur yazar vatandaşların nisbetini yüz de almışa iblâğ edecektir.

Biz bu münasebetle bir noktayı işaret edeceğiz. Her sene köy - lerde hayvan sergileri açılıyor ve iyi hayvan yetiştirmiş, hay - vanlarına iyi bakmış olan köylü - lere nakdi mükâfat veriliyor Ben İstanbul köylerindeki hayvan sergilerinde bulundum ve mükâ - fat kazanan bir iki köylünün im - za yerine parmak bastıklarını gördüm.

Mektepsiz köylerde köylünün ümmî kalması tabiidir. Fakat mektebi bulunan İstanbul köy - lerindeki köylülerin hâlâ imza yerine parmak basmalarını maz - zur görmemeliyiz ve bu gibile - re - harikulade, emsalsiz hay - van yetiştirmiş olsalar bile - mükâfat vermemeliyiz.

SELÂMÎ İZZET SEDES

ADLİYE ve MAHKEMELERDE

2 Çocuk bir tah - sildarı soydu Karakolda sopa atan komiser

Parayı paylaştan ço - cuklar mahkûm oldu Asliye 8 inci ceza mu - hakemesine verildi

Fatih Belediye tahsildarların - dan Mehmet Ali Samatyada tram - vada giderken kendisini fazla - ca sıkıştıran Recep ve Rüstem ad - larında on ikiser yaşında iki ço - cuk tahsildarın cebinden, için - de 45 lira bulunan cantayı çal - mışlardır. Tahsildar tramvay - dan indikten sonra işin farkına varmış, şüphelendiği çocuklara biraz sonra tramvay yolunda rast - lamış ve Recep Rüstemi ken - disinden asırdıkları paraları pay ederlerken yakalamıştır.

Dün, Asliye Dördüncü ceza mahkemesinde gizli olarak mu - hakeme edilen iki küçük suç - ludan Recep 28 gün, Rüstem de bir gün hapse mahkûm edil - mişlerdir.

Bahâr gezintisinde bir mektep hademesi öldü

Cekmece'nin Anarşa köyü ilk mektebi talebesiyle muallimleri ve köylülerden bazıları topluca bir bahar gezintisi tertip etmiş - ler ve köyden arabalarla Büyük Cekmeceye doğru yola çıkmışlar - dı. Fakat yolda mektebin hade - mesi Yusuf oğlu Emin Akça ara - badan düştü ve kafa tası çat - lamıştır. Derhal Gureba hasta -

hanesine nakledilen Emin ağır vaziyette olduğundan ifadesi a - lınamadan ölmüştür. Çatalca müddeiummisi hâdisi tahkika - tına vaziyet etmiş ve hastaha - ne idaresince hazırlanan rapor dün müddeiummîlikce mahallî - ne gönderilmiştir.

NOTLAR

GAZETE SAT - MAK SİRRI

Yeni çıkan bir gazetenin çık - ması ile hemen bütün Babı - lînin boğaz boğaza gelmesi bir oldu. Nanemollaya:

— Üstat neden acaba bu böyle oldu? Menfi bir ruh hâ - leti ile tezat mı vukua geldi. Babıâlideki kan bir «Cismi hâ - riciyi» hazm ve kabul edeme - mek vaziyetine mi düştü?.. Ne oldu?..

Diye sordum. Güldü ve şu cevabı verdi:

— Buna gazete satmak sırrı veya san'atı. Derler. Bahis mevzuu olan zat elhak bir bar - dak suda fırtına koparmanın ustasıdır..

LÂKİRDİSİNDAN

GEÇİNİYORUZ

Kâğıthane islah edilecek, Kâğıthane en mükemmel gez - me ve eğlenme yeri olacak. Burjar hep her gün gazeteler - de okuduğumuz havadisler - dir. Fakat, ne Kâğıthanede yapılmış bir şey vardır, ne de yapılacak gösteren herhan - gi bir emmare.

Nanemolla ile bu mevzuu konuşuyorduk da:

— Ne sen sor, ne ben söy - liyeyim..

A. ŞEKİP

EDEBİ ROMAN: 47

BAŞTA ESEN

KAVAKYELİ

Müellifi: SELÂMÎ İZZET

Emin ol ki, dünyada çok kere küçük bir günahın büyük bir savap doğar. Kimbilir, birleş - miş olsaydık belki de bugün ayrı - lışmış olurduk. Uzaktaki gölgede yaşıyan bir aşk hiç bir zaman hüsrânı bütün acılığı ile hisse - demez ve hicran ona bütün çıp - laklığı ile görünmez; ayrılma tehlikesi yoktur ki, bu aşk mü - ebbet olmasın.

Bilkiyorsun, itiraftan kaçtım, hissiyatımı olduğu gibi anlat - maktan çekindim. Senin de ko - nusmamı istemediğini hissed - yordum, daima hissettim.

Sen de itiraftan korkuyor - dun ve sen de bu aşkı gündünde

şaklıyordun ve istemiyordun ki, kalbimin sırrını kimse anlasın... Gözlerinin bütün bunları sezdi - ğini sezen bakışları var ki, bu bakışları bağrıma gömdüm. Öy - le zannediyordum ki, nereye bak - sam içimde gizlenen bakışların da beraber bakıyor ve böyle, bi - ribirimizden uzaklarda da ol - sak her şeyi beraber seyredir - yor ve anlaşıyoruz.

Bir gün sordum, dedin ki:

— Söyle Osman, neden seni yalnız geceleri görüyorum? Gün - düzleri neredesin?

Bu sualin gönlümde ukde ol - du. Öyle bir ukde ki, çözülmesi güç... Öyleya, bu suale cevap ve -

Yazan: ZİYA ŞAKİR

ALLAHIN ARSLANI

ALİ

TEFRİKA No. 50

Muharebeye girecek efrat Basra kalesinin kapılarını çıkıyordu

(Hasan) in bu mealde olan faşih ve belâğî hutbesi, halk üzerinde derhal tesirini gösterdi. Camide bulunanların büyük bir kısmı yerlerinden fırlayarak, her taraftan:

— Ya, Hasan!.. Anamız, babamız, ceddine kurban olsun. Onun mübarek sancığı hangi tarafa ise, biz de oradayız.

Sesleri yükseldi. Bunlardan bazıları, mihrapta bulunan ve bu vaziyetten tamamen şaşırıp kalan (Ebu Musa) nın etrafına toplandılar:

— Biz, (Emirülmüminin) in ordusuna ihtiyak etmek istiyoruz. Halka ilân et.

Diye, bağırma başladı. Ebu Musa, bu teklifi reddetti:

— Ben, bütün hayatımda doğrulukta ayrılmadım. Ve kat'i olarak kanaat getirmedim hiç bir fikre tâbi olmadım. Meydana, iki kuvvet ve ortada bir dava var. Bu davada, hangi kuvvetin haklı olduğu henüz belli değil. Onun için, hakikat tezahür edinceye kadar bekliyeceğim. Her iki tarafa da temayül göstermeyecek bitarafılığı muhafaza ediliyeceğim.

Diye, cevap verdi. (Malik bin Eser) artık sabredemedi. Maiyetindeki bir kaç yüz askerle (Darülmâre) denilen vali konağına hücum etti. Muharefette bulunan muhafızların kalarından elindeki ağır (gürz) ile parçalanarak cebrî içeri girdi. (Hasan) 1 da oraya getirterek, muvakkaten hükümet riyasetine geçirdi.

Ertesi gün (Emirülmüminin) in ordusuna gönüllü toplamak için her tarafta tellâlar bağırma başladı. Çarçabuk, (7 bin kişi) toplandı. Talha ile Zübeyrin adamları, bu cebrî hareket karşısında fena halde korkarak kaçmışlardı.

(Hasan) bu kadar muvaffakiyetle iktifa etti. Valilik makamına, tekrar (Ebu Musa) yı geçirdi. Toplanan gönüllüleri alarak bahasın ordusuna geldi.

(Ali), Küfe'li son derece de izlet ve ikram gösterdi. Parlak bir hutbe ile maksadını izah ederek, oğlu (Hasan) ın Küfe'de söylediği sözleri tamamiyle teyid etti.

(Emirülmüminin) in ordusu, artık enyeye kuvvetlenmişti. Bu kuvvet ile, Basraya derhal hücum edilebildi. Fakat, etmedi.

Ordusunu, (Zikar) mevkinden kaldırdı. Ağır ağır (Basra) ya doğru ilerledi. Şehire, bir kaç mil mesafede bulunan (Erca) denilen düzlükte durarak askerlerini şehire muvazi bir surette ve yarım ay şeklinde birleştirdi. Böylece Basra şehri, âdetâ karadan tamamiyle muhasara edilmisti.

(Ali) bir taraftan bu tertibatı alırken, diğer taraftan da (Kâkâ bin Amr) adındaki zati elçi sıfatıyla şehire gönderdi. Bu zat, (Ali) nin vazdığı üç mektubu Ayseye, Talhaya ve Zübeyr'e verecekti.

(Ali) bu mektupları son derecede sulhpervane bir lisan ile yazmıştı. Ehlî islâm arasında dökülecek bir damla kanın istikbalde ne büyük facialara sebep olacağını izah ettikten sonra, vahî iddialardan vaz geçilecek makul şartlar dahilinde

sulh yapılmasının faydalarını anlatmıştı.

Elçi Ka'ka, Basraya gitti. Bu mektupları sahiplerine verdi. (Ali) nin sıfahen gönderdiği haberleri de aynen kendilerine söyledi. Fakat ne mektuplar ve ne de o haberler, muhalefet rüsesinin üzerinde en küçük bir tesir husule ettirmişti. Ka'ka sulhe dair iyi bir netice alamadan, müteessir bir halde, ordugâha geldi. Yaptığı mülakatları aynen (Ali) ye naklettikten sonra:

— Artık bu davayı kılıçla hal etmekten başka çare kalmamıştır. Çünkü, düşmanlarımız da harp hazırlıklarını bitirmişlerdir. Ve belki de yarın, karşımıza çıkıp muharebe saflarını teşkil edeceklerdir.

Dedi.

CEMEL MEYDAN MUHAREBESİ

Hakikaten ertesi sabah, Basra kalesinin bütün kapıları açıldı. Muhafızların ordusunu teşkil eden askerler, takım, takım çıkmaya başladı.

Bu askerler, arkalarını kaleye verdiler. (Nuka) denilen mevkiye, yüzleri (Ali) nin ordusuna müteveccih bir şekilde harp saflarını tanzim ettiler.

Bu esnada, (Mervan), Talha ile Zübeyr'e müracaat etti:

— (Ali) nin askeri, yorgundu. Bu gece bir baskın yapalım. Bu yorgun askeri perişan edip çöllere dağıtalım. Sonra da, parça, parça imhaya çalışalım.

Dedi.

Talha, harplerde (Ali) nin ihtiyatkarlığını nazari dikkate alarak bu fikri reddetti. Zübeyr ise, Mervanın bu teklifine gülerek:

— Anlaşıyor ki, sen (Ali) yi henüz lâiyiklikle tanımamışsın. O öyle bir muharip ki, askerim yorgundur diye, uyuyup kalmaz ve suna emin ol ki, başkına gönderdiğimiz askerlerden hiç biri, onun kılıcından kurtulmaz. (Ali) ile ancak göz göre, göre harp edilir. Ve onu keskin kılıçlar değil, belki mahirane tertip edilmiş harp hileleri yenebilir.

Diye cevap verdi.

Mervanın maksadı bir an evvel iki orduyu carıstırmak ve bu telâs arasında Muaviyenin büyük rakiplerini çarçabuk ortadan kaldırmaktı. Fakat (Ali) nin kahramanlığına ve ordu kumandanlığındaki yüksek evsafına her kesten kuvvetli şahit olan Talha ile Zübeyr'i kandıramadı.

(Ali) düşmanları ile sulh edebilmek için vicdanının emrettiği her şeyi yapmakla beraber, daha hâlâ müsterih olamıyordu. Bir taraftan düşmanları, karşısında muharebe safları tanzim ederken o uzaktan bunları görüyor... Derin bir teessürle, yandırdıkları hitaben şöylece söyleniyor:

— Ne yazık ki üç mühim şahsiyet ile mukateleye hazırlanıyorum... Zübeyr, seccatı söz götürmüyor bir kahramandır. Talha, akıl ve zekâsıyla maruf, kâmil bir insandır. Ayşe ise, halkın hürmet ve itaatını kazanmıştır. Bunlara karşı kılıç çekmeyi düşündükçe, nefsimde pek acı bir ızdırın duyuyorum...

Diyordu.

(Arkası var)

RADYO

DALGA UZUNLUĞU

T.A.Q. 19.47 m. 15195 Km. 20 Kw

T.A.P. 31.79 m. 9445 Km. 20 Kw

1629 m. 128 Km. 120 Kw.

10 Mayıs Cuma

12.30 Program ve memleket saat ayarı, 12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12.50 Müzik: Muhtelif şarkılar (pl.), 13.30/14 Müzik: Karışık program (pl.).

18 — Program ve memleket saat ayarı, 18.05 Müzik: Solistler ve melodiler (pl.), 18.30 Müzik: Hafif müzik ve cazbant (pl.), 19.10 Müzik: Çalanlar: Fahre Fersan, Refik Fersan, Fahri Kopuz, Okuyanlar: Radife Erten, Aziz Şenses, 19.45 Memleket saat ayarı, Ajans ve meteoroloji haberleri, 20 — Müzik: Nisaburek fahri, Çalanlar: Fahri Kopuz, Cevdet Çağla, Hayri Tümer, Zühtü Bardakçılı, Celâl Tokses, Mustafa Çağlar, 20.30 Konuşma (Millî kahramanlık menkıbeleri), 20.45 Müzik: Saz eserleri ve münferit tagammi, 21.10 Konuşma, (Sıhhat saati), 21.30 Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necip Aşkın), Johann Strauss Gecesi, 22.30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, zirafat, ešam - tahvilât, kambıyo - nukut borsası (fiyat), 22.50 Müzik: Cazbant (pl.), 23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

TAKRİM VE HAVA

10 Mayıs CUMA

Hicri: 1359 Rumi: 1358

5 inci ay Gün: 131 Nisan: 27

Rebiulâhır: 2 Hızır: 5

Güneş: 4.48 Akşam 19.15

Öğle: 12.10 Yatsı: 21.02

İkindi: 16.05 İmsâk: 2.47

HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, hava yurdun Ege bölgesiyle, Akdenizin garp kısmında ve cennub şarkî Anadolu'da bulutlu, diğer yerlerde çok bulutlu ve mevsimî yağışın geçmiş, rüzgârlar Karadenizin garbi ve Ege'nin şimali kısımlarında şimalden diğer yerlerde umumiyetle garpten orta kuvvette esmektedir.

BORSA

ANKARA

9 - 5 - 1940

Kapamış

1 Sterlin	5.24
100 Dolar	157.60
100 Fre.	2.9675
100 İsviçre Fre.	29.2725
100 Florin	85.6330
100 Belga	22.2750
100 Drahmi	0.97
100 Leva	1.8725
100 Dinar	3.665
100 Yen	36.5575
100 İsveç Kr.	31.005
100 Peçeta	13.61

Ešam ve Tahvilât

Türk borcu I peşin	19.95
Ergani	19.10
1938 % 5 ikramiyeli	19.—
Sivas - Erzurum 2	19.66
" " 3	19.66

Yedekule İplik fabrikası

Türk Anonim Şirketi	66.—
Reji	0.85
Şark değirmenleri	0.90

İmtiyaz sahibi ve Neşriyat Direktörü: E. İZZET. Basıldığı yer: SON TELGRAF Basımevi

Askerlik işleri

Eminönü Yerli askerlik şubesinden:

1 — Şubemizde kayıtlı ihtiyat eratin senelik mutad yoklamaları için 26 mart 940 gününde yapılan ilânı ektir.

2 — Yoklamalar saat 9 dan 12 ye kadar devam edecek saat 12 den sonra gelenlerle kendi doğumlarına mahsus günlerde gelmeyenlerin müracaatları kabul edilmeyecektir.

3 — Yoklamalara nüfus cüzdanları ve askeri vesikalariyle behemehal her şahıs kendisi müracaat edecektir. Muhacir ve sair suretle şubeye kayıtlarını yaptırmamış olanlarla bekaya kalmış olanların kendi doğumları gününde müracaat etmeleri.

321 doğumlar: 15 Mayıs 940 cuma

16 > > perşembe

12 > > cuma günleri

322 doğumlar: 20 Mayıs 940 pazartesi

21 > > salı

22 > > çarşamba günleri

323 doğumlar: 23 Mayıs 940 perşembe

24 > > cuma

27 > > pazartesi günleri

324 doğumlar: 22 Mayıs 940 salı

23 > > çarşamba

30 > > perşembe günleri

325 doğumlar: 31 mayıs 940 cuma

3 Haziran 940 pazartesi

4 > > salı günleri

326 doğumlar: 5 Haziran 940 çarşamba

6 > > perşembe

7 > > cuma günleri.

327 doğumlar: 10 > > pazartesi

11 > > salı

12 > > çarşamba günleri

328 doğumlar: 13 Haziran 940 perşembe

14 > > cuma

17 > > pazartesi günleri

329 doğumlar: 18 Haziran 940 salı

19 > > çarşamba

20 > > perşembe günleri

330 doğumlar: 21 Haziran 940 cuma

24 > > pazartesi

25 > > salı günleri

331 doğumlar: 26 Haziran 940 çarşamba

27 > > perşembe

28 > > cuma günleri.

★

Fatih Askerlik şubesinden:

1 — 1 Haziran 940 tarihinden itibaren Gülhane Gümsuyu ve Haydarpaşa hastahanelerinde a-

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz 120 adet kereste 21/5/940 salı günü saat (11) de Cibalide Fener caddesinde 99/101 No'da satılacaktır. Birinci arttırmada teklif edilen bedeli mahcuze takdir ve tahmin edilen kıymetin yüzde 75 ini bulmazsa satış 28/5/940 salı günü saat 11 de yapılacaktır. Taliplerin mezkûr saatte mahallinde hazır bulunacak satış memuruna müracaatları ilân olunur. (26839)

İstanbul 5 inci İcra Memurluğundan:

Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen bir adet zenit markalı (636728) No.lu işler vaziyette radyo 15/5/940 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 16 dan 17 ye kadar Bevoğlunda Tünel caddesinde Baker şirketi önünde birinci açık arttırma ile satılacaktır. Verilen bedel muhammen kıymetinin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde mahcuz radyonun satışı yukarıda yazılan mahalde 17/5/940 tarihine tesadüf eden cuma günü saat 16 dan 17 ye kadar ikinci arttırma suretiyle yapılacağından talip olanların muavven saat ve günlerde mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (26943)

ZAYI — İstanbul İran Bas-konsolosluğundan almış olduğum pasaport ve sicilimi zayı ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin bir kıymeti yoktur.

Ali oğlu Kâzım Atamgöl

çılacak hasta bakıcılık ve hemşire kursuna gönüllü olarak talip olacak 20 : 40 yaşları arasındaki münevver bayanların kayıtlarına başlanmıştır.

2 — Kurslara iştirak ihtiyarlı olmakla beraber vatani bir vazife ve borçtur.

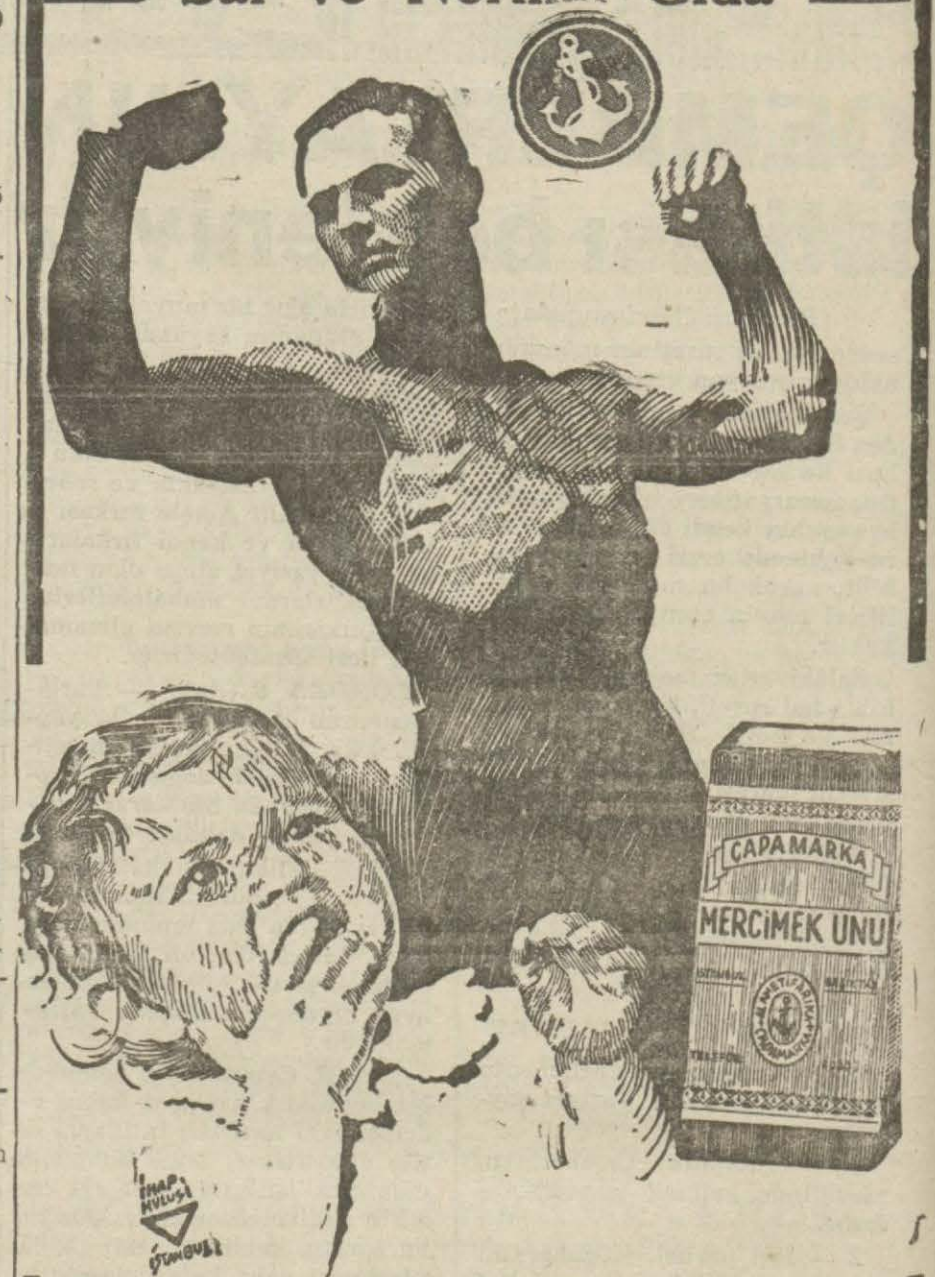
3 — Kurs müddeti iki buçuk aydır. Her gün kursta devam saatleri öğleden sonra saat 14 den 17 dir.

4 — Talip olanların kayıt ve kabul maaşesi 25 mayıs 940 tarihine kadar uzatılmıştır.

5 — Müracaat saatleri sabah 9 dan 12, öğleden sonra saat 14 den 16 ya kadardır.

6 — Taliplerin şubeye müracaatlarında nüfus cüzdanları ile iki adet vesika fotoğrafı beraber getirmeleri rica olunur.

Saf ve Normal Gıda

Pirinçunu - Mercimek - Bezelya - Yulaf

Ve sair Hububat Unları Kuvvet Kaynağıdır.

ÇAPAMARKA MUSTAHZARATI

M. NURİ ÇAPA Kuruluş tarihi: 1915

Düzce İnhisarlar Müdürlüğünden

1 — Düzce İnhisarlar Yaprak tütün anbarlarında (1634) lira (07) kuruş keşif bedeli olan tamirat 27/4/940 tarihinden itibaren on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhale 13/5/940 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 14 de Düzce İnhisarlar Müdürlüğü odasında müteşkil komisyonca yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye girecek istekilerin yüzde 7,5 teminat olan (122) lira (55) kuruş İnhisarlar veznesine yatırıp makbuz almaları lâzımdır.

4 — Şartnameyi görmek ve istedikleri izahatı almak üzere istekiler her gün adı geçen İnhisarlar Müdürlüğüne müracaat edebilirler. (3686)

Ereğli Kömürleri İşletmesi Kömür Satış Şubesinden:

Ereğli kömürleri işletmesi kömür satış şubesinin bilumum mevzuatı, teahhüdât ve matlubatı bütün hukuk ve veca'biyle 3870 numaralı kanuna müsteniden 2/12891 numaralı kararnamenin 3 sayılı kararı hükmüne göre teşkil edilen:

"Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliğine,"

Devredilmiş olduğundan âlakadarların her türlü işleri için 15 mayıs 1940 tarihinden itibaren merkezi ZONGULDAKTA bulunacak olan adı geçen satış birliğine müracaat etmeleri.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

I — Şartnamesi mucibince 2310 adet bira fişısı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli 22594 lira muvakkat teminatı 1694,50 liradır.

III — Pazarlık 23/V/940 perşembe günü saat 15 de İstanbulda Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname her gün levazım şubesi veznesinden ve İzmir, Ankara baş müdürlüklerinden 112 kuruş mukabilinde alınabilir.

V — İstekilerin pazarlık için tavın olunan gün ve saatte % 7,5 güvenceme paraları birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (3703)

Bektaşılığın İcra Özü

DEDE BABA

Yazan: Rahmi Yagiz

- 49 -

Hacı Bektaş haber göndermiş. Huzuruna çıkmış. Mutasavvıf sairle yeni tarikat bânisi arasında mübahase başlamış..

Hacı Bektaş Velinin etrafında halkalanan halifeleri Yunusun belâğatine hayran olmakla beraber kendi büyüklüklerini imtiha-nı kazanacağına şüphe etmiyor-lardı. Söz, tasavvufdan başlayarak Enelhak nazariyesinin tefsiri-ne kadar gelmiş.. Hacı Bektaş Veli:

— Kismet günü her kulun nasibine eline verilmistir;

Demiş. Yunus Emre gülmüş, ilâve etmiş:

— Nahnukasemnada biz var-dık. Amma, orada Hacı Bektaş

adıyla bir fakire rastlamadık! Bu sefer tebeşüm sırası Hazreti Pire gelmiş. Süknetini muhafaza ederek Yunus Emreye sormuş:

— Kismet dağıtan eli görsen tanzir mısın?

— Tabii tanırım!

Hacı Bektaş Veli sağ elini uzatmış, avucunu Yunus Emreye göstermiş:

— Al, bak böyleyle!

Hacı Bektaş sağ avucunda bulunan nurdan yeşil ben'i görürnce Yunus Emre bu ele sarılmış, öpmüş, af dilemiş:

— Gördüm ve inandım Hün-kârım. Beni affetle. Gayri sana kulluktan başka dünyada göre-

cek isim yok!

Demiş. Hacı Bektaş Veli Yunusu yanında alıkamamış, kendi Halifelerinden Sakarya civarındaki Taptık Emreye göndermiş, ilâve etmiş:

— Var şimdi baban Taptuğa hizmet etyle. Hamliğin zail ol-lunca seni hizmetimize alırlar!

Ve.. Deriz Yunus; taptık Emrenin yanında tam yedi yıl derişlik etmiş..

Yunus Emrenin Taptuğa hizmetleri de yine Bektaşî mitolojisiinde ayrı bir bahis teşkil eder. Her vesile ile tasavvuf fâziletinin bir noktasını işaret etmek merakına düşen Yunusun, evvelâ odunculuk hizmetinde sene-lerce çalıştığını, bu sırada tek-keye dümdüz, tornadan çıkma deynekler gibi pürüzsüz odunlar geldiğini gören Taptuğun bir gün Yunusa:

— Bu ormanlarda gayri hiç de mi eğri odun kalmadı.. Ne kadar düz ağaç varsa buraya taşıyor-sun?

İhtarına:

Hacı Bektaş kapısına odu-nun bile eğrisi gerekmez.. Bura-

da her şey dümdüz, dosdoğru ol-malıdır.

Cevabı, bu merakına bir misal olarak halk dilinde mütevâtir fıkrâlardandır.

İşte, bu bahsi etraflica anla-tan Nafi baba, iri fincanından bir yudum kahve aldıktan sonra de-vam etti:

— Tarikate söylenecek her söz hatıdır, bihtıdır.. Hacı Bektaş erkânı, İslâm fâziletinin tasavvuf çerçevesindeki apaçık tezahürlerinden başka bir şey de-ğildir. Tarikate söz söyleyenler, bizleriz.. Zâhirler bizim hatala-rımızı, noksanlarımızı, seyyiatı-mızı hemen tarikate mal eder-ler.

Hacı Bektaş erkânını zaman zaman bozanlar çok olmuştur. Fakat; bereket versin Hazreti Pirin izin ve keremi ile birer kudreti sahibi zaman çıkmış yenden tensikat yapmış, yolun dü-rüstlüğünü tekrar temine muvaf-fak olmuş. Meselâ: Ümmü Si-nan, Balım Sultan gibi erler bu zümredendir..

Nâfi baba durdu.. Sözlerinin muhatapları üzerinde yaptığı te-

siri anlamak isteyen bir tavırla gözbebeklerini herkesin üzerin-de dolandırdı. Bu yoklamanın müspet neticesini farkedince ba-şklarında beliren ışıklı hâz iz-lelerle tekrar sözü aldı:

— Ümmü Sinan hakkında de-deden toruna uzanan ve âğızdan âğıza intikal eden rivayetlerden başka şahsiyetini tespit edecek kat'i ve mevskul malûmat mev-cut değildir. Yalnız, bu erin en-erler yolundaki hizmeti Bektaşîli-ği ikinci Mahmuttan evvel kat'i bir tasfiyeye uğramaktan alko-ymuş olmakla göze çarpar.

Bir zamanlar yolunuzun ana hatlarında apaçık değişiklikler kendini göstermiş; babaların ih-mali, muhlibanın kayıtsızlığı, dervişanın idrâksizliği, tekeke-ri huzuzat klüplerine, âyincime-leri meyhane âlemlerine benzet-miş. Sarhoş, ahlak kaidelerine dudadık büken, umumi ve içtimâî âdaba omuz silken bir sürü in-sanın bu tarikatı temsil edici kar-şısında Anadolu'nun içellerinde tam bir inangış Hacı Bektaş erkânı; sürdüren erler derin bir ezaya düşmüşler.. Pîr postu hal-i-

felerinden Ümmü Sinan, o zaman ki dedenin müracaatıle padişah-tan bir irade istihsaline muvaf-fak olmuş. Bu iradede kısaca:

— Hulefayı tarikatı alıyevi Bektaşiyeden Ümmü Sinan Hazret-lerine emri şeriatir ki: Mema-liki mahrusam dahilinde mevcut tariki nâzenin (1) dergâhların-da meskün bilcümle babagân, dervişan, müridan ve muhibba-nın liyakatlerin tespit edip, ır-yak olanların kemakan rapı er-şak üzere berkarar olmalarını te-min edesin.. Bâlardan reşadete kadir olmayan babagânın icazet-lerin alsın. Dervişan dirlışan makulesinin de taç ve kemelerin elyalı olanlara bırakıp diğerle-rin refedessin..

Deniliyormuş. Ümmü Sinan Hazreti Pirden yola çıkmış.. Her uğrakta rastlad